Fer

elk: 2008. 10. 03
- postán is küldik,
- fejlődve
- elvekért vélemények nem tartottak be a hatalmukat.

BEVÁNDORLÁSI ÉS ÁLLAMPOLGÁRSÁGI HIVATAL

Szám: 106-Ti-15973/ 1 /2008.

Dr. Dénes Balázs úrnak,
elnök

Társaság a Szabadságjogokért

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A külföldiek HIV-szűrésével kapcsolatos megkeresésére válaszolva az alábbiakról tájékoztatom.

Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozását megelőzően hatályos idegenrendészeti jogszabályok – a külföldiek beutazásáról, magyarországi tartózkodásáról és bevándorlásáról szóló 1993. évi LXXXVI. törvény, valamint a 2007. július 1-jéig hatályban lévő, a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény – a beutazás és tartózkodás tekintetében tartalmaztak közegészségügyi rendelkezéseket. Hangsúlyozni szükséges azonban, hogy az egyes jogosultságok megszerzéséhez előírt nyilatkozattételre, illetve hatósági orvosi vizsgálatra való kötelezés nem „bevándorlási, illetve idegenrendészeti célokat", hanem kizárólag a közegészség megóvásához fűződő érdekeket szolgált. Erre is tekintettel a külföldiek beutazásának, magyarországi tartózkodásának részletes közegészségügyi szabályaihoz kapcsolódóan a jogalkotó az egészségügyi miniszternek adott felhatalmazást arra, hogy a közegészséget veszélyeztető betegségeket megállapítsa, illetve a későbbiekben rendeletben meghatározza.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni azt, hogy valamely kérelem elutasítását sohasem határozta meg kizárólag az a tény, hogy a kérelmező közegészséget veszélyeztető betegségben szenved. Az idegenrendészeti hatóság a döntését az összkörülmények figyelembe vételével hozta meg. Közegészségügy védelme érdekében a kérelem elutasítására, illetve kiutasításra – igen alacsony számban – akkor került sor, ha a külföldi az előírt egészségügyi szabályokat nem tartotta be, illetve az egészségügyi hatóság előírásainak nem tett eleget.

A fentiekben említett idegenrendészeti jogszabályok alkalmazásának idején az idegenrendészeti nyilvántartás csak az elutasítás vagy kiutasítás tényét rögzítette, erre tekintettel a kérelmező kórokozó hordozó állapota vagy esetleges betegsége miatt elrendelt közegészségügyi szűrésekre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

Ami a menekülteket illeti a 2007. december 31-ig hatályban lévő a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény előírta, hogy a kérelmező köteles az egészségügyi szűréseknek, gyógykezeléseknek, jogszabályban kötelezően előírt, valamint az illetékes egészségügyi hatóság által megbetegedési veszély esetén elrendelt hiányzó védőoltások pótlásának magát alávetni. E kötelezettség megsértése azonban nem befolyásolta a menekültügyi hatóság érdemi döntését, legfeljebb csak az egészségügyi, illetve a szabálysértési jogszabályokban meghatározott hatósági intézkedéseket, valamint szankciók alkalmazását vonta maga után. A kérelmezők, vagy a védelemben részesített személyek egészségügyi állapotára, az elrendelt szűrővizsgálatokra vonatkozó adatokat a menekültügyi nyilvántartás – az adatvédelmi szabályokra tekintettel – nem tartalmazott, így erre vonatkozóan sem áll módunkban statisztikai adatokat szolgáltatni.

A 2007. július 1-jétől hatályban lévő idegenrendészeti jogszabályok – a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény – alapján nincs kötelező egészségügyi szűrés, a kérelmezőnek elegendő nyilatkoznia arról, hogy nem szenved fertőző betegségben.

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek és a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi tartózkodásával összefüggő közegészséget veszélyeztető betegségekről szóló 32/2007. (VI. 27.) EüM rendelet 1. melléklete határozza meg azokat a közegészséget veszélyeztető betegségeket és a kórokozó hordozó állapotokat, amelyeket a külföldi magyarországi beutazásának és tartózkodásának engedélyezése, illetve a közegészségügyi okból történő kiutasítására történő javaslattétel során figyelembe kell venni. Ezek: tuberkulózis (tbc), HIV-fertőzés, luesz, hastífusz és paratífusz baktériumhordozó állapot, hepatitis B. A külföldi nyilatkozata alapján az illetékes egészségügyi hatóság jogosult döntést hozni a szükségesnek ítélt orvosi vizsgálatok elvégzéséről, illetve a külföldi származási országa hatósága által kiállított külön jogszabályban meghatározott tartalmú hatósági orvosi igazolás bemutatásának kötelezettségéről.

A 2008. január 1-jén hatályba lépett menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény a korábbi szabályozással lényegében azonos módon állapítja meg az elismerését kérő külföldi egészségügyi szűrésére, illetőleg gyógykezelésére vonatkozó kötelezettségeket. A törvény adatkezelési szabályai továbbra sem hatalmazzák fel a menekültügyi hatóságot a menekültek, a kiegészítő, illetve ideiglenes védelemben részesített, valamint az elismerést kérő személyek egészségügyi állapotára, az elvégzett egészségügyi szűrésére vonatkozó adatok kezelésére.

Összegezve a fentieket, ismételten szeretném kiemelni azt, hogy mind az idegenrendészeti, mind a menekültügyi eljárások során a külföldiek HIV-szűrése kizárólag közegészségügyi indokkal történhet. Az erre vonatkozó részletes adatok megismerése tárgyában ezért javasolom az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat megkeresését.

Budapest, 2008. október 2.

Üdvözlettel

Dr. Végh Zsuzsanna
főigazgató